

Een *no win situation*...en dan
verder

I. Inleiding

Op 21 december jl. besloot de CU/SGP-fractie zich terug te trekken uit de coalitie, nadat een voorstel voor een vrije zondagsopenstelling van winkels was aangenomen in de gemeenteraad. Tijdens de raadsvergadering werd besloten om het bespreken van de consequenties van dat besluit te verplaatsen naar een nader te bepalen moment in januari. In de tussenliggende periode zou D66, als grootste coalitiepartij, gesprekken voeren met de andere fracties om in beeld te krijgen op welke manier tot aan de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 bestuurlijke stabiliteit kan worden bereikt. In dit document leest u de weerslag van die gesprekken, welke conclusies daaruit zijn getrokken en welke vervolgstappen worden geadviseerd.

II. Wat vooraf ging

- In 2010 is in de coalitieonderhandelingen afgesproken dat 'de zondagsopenstelling' een vrij onderwerp was. In die periode is de zondag vrij gegeven voor 8 koopzondagen en 3 supermarkten. Omdat de supermarkten niet gezamenlijk tot overeenstemming konden komen over een verdeling, is er een lotingsstelsel opgezet.
- De verkiezingsuitslag van 2014 was zodanig, dat een coalitie zonder CU/SGP of CDA vrijwel onmogelijk was. Daarop is in het coalitieakkoord afgesproken dat op het onderwerp van de zondagsopenstelling de status quo gehandhaafd zou blijven. Dit als compromis tussen het 'alles dicht' van de CU/SGP en het 'alles open' van met name VVD en D66. Het CDA scherpte deze afspraak aan in het addendum op het coalitieakkoord, om meer zekerheid te verkrijgen dat het aantal koopzondagen niet zou worden verruimd.
- In juni 2016 wordt in de raad een motie aangenomen die het college verzoekt om een onderzoek uit te voeren naar alle aspecten van de zondagsopenstelling. Het voorstel wordt aangenomen met steun van de niet-christelijke coalitiepartijen. CU/SGP stemt tegen maar verbindt hier geen politieke consequenties aan.
- De onderzoeksresultaten leiden ertoe dat op 21 december vanuit de niet-christelijke coalitiepartijen (zij het niet unaniem), LijstvanderDoes en Inwonersbelangen een voorstel wordt gedaan om de zondag vrij te geven. De CU/SGP-fractie stemt tegen en – nadat gebleken is dat het voorstel is aanvaard – verbindt daar de conclusie aan dat zij niet langer onderdeel willen zijn van de coalitie. Afgesproken wordt dat D66 na het Kerstreces verkent op welke manier een stabiel bestuur kan worden vormgegeven richting 2018.

III. Proces

In de week van 9 januari 2017 zijn gesprekken gevoerd met alle fracties in de raad. De laatste twee gesprekken vonden plaats op zaterdag 14 januari. Bij de gesprekken met de fracties die ook een wethouder leveren, was telkens ook de betreffende wethouder aanwezig. De gesprekken met de andere fracties vonden plaats met telkens twee vertegenwoordigers. Aan de kant van D66 hebben George Becht en Heerd Jan Hoogeveen alle gesprekken gevoerd, in de gesprekken met de (voormalig) coalitiepartijen was wethouder Hans Haring aanwezig. Op 16 januari hebben de resterende coalitiefracties en de wethouders elkaar ook gezamenlijk gesproken.

IV. Terugblik

In de gesprekken is teruggeblikt op de wijze waarop de discussie over de zondagsopenstelling is gelopen, en de breuk die er in de coalitie is ontstaan. Enkele partijen (LijstvanderDoes en Inwonersbelangen) hadden een grotere rol willen spelen in de uiteindelijke besluitvorming. Maar zonder uitzondering onderkennen partijen dat het onderzoeksrapport een intrinsieke

tegenstrijdigheid in het coalitieakkoord aan het licht bracht. Enerzijds was er de bekende afspraak over de zondagsopenstelling, anderzijds was de afspraak om veel meer de aansluiting bij de samenleving op te zoeken. En in die samenleving (met name ook in de gemeenten om Woerden heen) waren de ontwikkelingen juist in de richting van ruimere zondagsopenstelling. In die zin was er een *no win situation* ontstaan: in alle gevallen zou er een strijdigheid met het coalitieakkoord optreden. Tijdens de raadsvergadering van 21 december sprak de CU/SGP-fractie dan ook uit begrip te hebben voor de opstelling van de overige coalitiepartijen. Andersom was er begrip bij de overige coalitiepartijen voor de opstelling van de CU/SGP en het besluit dat de CU/SGP-fractie op dat moment nam. In die zin, en dat wordt door de coalitiepartijen in hun gesprekken expliciet vermeld, was het opvallende aan de decembermaand dat er weliswaar een crisis was, maar dat er geen crisissfeer was. Alles is in goede harmonie verlopen.

V. Bestuurlijke stabiliteit

Centrale vraag van deze verkenningsronde was: hoe vormen we een stabiel bestuur voor Woerden tot en met maart 2018? Dat vraagt om een wat nadere duiding van het begrip bestuurlijke stabiliteit.

Bestuurlijke stabiliteit gaat over de vraag of bestuurders en inwoners het vertrouwen kunnen hebben dat het bestuur van een gemeente in het juiste tempo de juiste besluiten kan nemen gedurende een bepaalde periode.

Voor stabiliteit is in ieder geval nodig dat bestuurders voor hun voorstellen kunnen rekenen op voldoende steun vanuit de raad en vanuit de gemeenschap. Daarvoor is niet voldoende dat het bewijs daarvoor achteraf wordt geleverd. Juist het 'rekenen op' is van belang: collegeleden moeten kunnen uitgaan van steun voor hun beleid. Om die reden is het van belang dat de gemeenteraad een bestuurlijke koers formuleert en die voor een bepaalde periode vastlegt. Daarbinnen mogen collegeleden ervan uitgaan dat hun besluiten op draagvlak kunnen rekenen. Is dat het geval, dan kan het juiste tempo worden gehanteerd.

Hoe breder de steun voor de bestuurlijke koers is, hoe groter de kans dat voorstellen instemming verkrijgen en hoe stabiel de bestuurlijke situatie is. Daar staat tegenover dat de breedte van de steun irrelevant is in dat opzicht als op een bepaald belangrijk onderwerp die steun er niet blijkt te zijn.

Voor stabiliteit is vervolgens dan wel nodig dat er in de uitvoering voldoende kwaliteit wordt geboden. Zowel als het gaat om uitvoeringsvoorstellen die aan de raad worden voorgelegd, als om uitvoeringshandelen. Als een gemeenteraad niet op voorhand vertrouwen heeft in de uitvoering, zullen voorstellen op een te gedetailleerd niveau aan de raad moeten worden voorgelegd (tempoverlies) en wordt te vaak uitvoeringshandelen onderwerp van gesprek. Ook een goede ambtelijke organisatie is dus vereist voor bestuurlijke stabiliteit.

Aftreden van bestuurders doet al snel het vermoeden rijzen van bestuurlijke instabiliteit, maar daar staat tegenover dat zelfreinigend vermogen onderdeel is van bestuurlijke stabiliteit. Een vereiste is wel dat een nieuwe bestuurder snel taken kan overnemen, zodat bestuurlijke

processen niet of nauwelijks verstoord raken. Zoals Minister Ank Bijleveld het in 2010¹ formuleerde: met vallen en opstaan is er dan toch sprake van bestuurlijke stabiliteit.

Nadat de CU/SGP zich heeft teruggetrokken uit de coalitie, is het dus de vraag op welke manier de gemeenteraad ervoor kan zorgen dat er een bestuurlijke koers wordt gevaren die op een voldoende brede steun kan rekenen, zodat het tempo kan worden behouden en bestuurlijke processen niet worden verstoord, en waarbij op voorhand voldoende duidelijk is hoe wordt omgegaan met belangrijke issues die buiten het kader liggen waar brede overeenstemming over is. Normaal gesproken is er een coalitieakkoord (of een raadsakkoord) dat daarin een rol speelt.

VI. Lijmen

Omdat bestuurlijke stabiliteit normaal gesproken wordt bereikt door een college te installeren dat kan rekenen op de steun van een meerderheid van de raad (aan de hand van een akkoord tussen de betreffende partijen), is in eerste instantie gekeken of het lijmen van de coalitie tot de mogelijkheden zou behoren. In het gesprek met de CU/SGP-fractie werd duidelijk dat dit voor de CU/SGP geen optie is. Wat de CU/SGP-fractie betreft, is het een verantwoordelijkheid voor de gehele raad om tot een oplossing te komen. De CU/SGP-fractie wil hier geen actieve rol in spelen. Pas als er een geheel nieuwe situatie zou ontstaan, zou een eventuele deelname aan een coalitie weer ter sprake kunnen komen. De CU/SGP-fractie gaf wel aan dat zij een voorkeur heeft voor een meerderheidscollege richting 2018.

VII. Geen alternatief: een nieuwe coalitie

In principe hebben alle partijen aangegeven geen heil te zien in het formeren van een nieuwe coalitie op dit moment. De tijdsduur die daarvoor normaal gesproken nodig is speelt daarbij een rol, in combinatie met het gegeven dat de volgende gemeenteraadsverkiezingen slecht ongeveer 1 jaar verwijderd zijn. Bovendien is de begroting voor 2017 al vastgesteld.

VIII. Alternatief: minderheidscollege

Hoewel CDA, LijstvanderDoes en Inwonersbelangen zich geheel (LijstvanderDoes, Inwonersbelangen) of gedeeltelijk (CDA) niet gebonden achten aan de begroting 2017 e.v., hebben zij aangegeven dat zij er de voorkeur voor hebben als het huidige college als minderheidscollege verder gaat. Daarbij gaan zij ervan uit dat het coalitieakkoord van tafel gaat en het college actief op zoek gaat naar wisselende meerderheden. Het CDA geeft daarbij aan dat voorafgaand daaraan afspraken moeten worden gemaakt over controversiële onderwerpen. De resterende coalitiepartijen beschouwen dit als de *'next best'* oplossing. Hun voorkeur lag bij een herstel van de breuk. Nu dat niet mogelijk is, is een minderheidscollege wat hen betreft de volgende optie die zou moeten worden onderzocht. Daarbij staat voor hen centraal de vraag onder welke voorwaarden zij in deze situatie nog bestuurlijke verantwoordelijkheid willen dragen, en wanneer zij dat niet meer zouden willen. Een aantal aspecten speelt hierbij een rol. Daar ga ik hieronder op in.

¹ Toespraak minister Bijleveld VNG Deelcongres Bestuurlijke stabiliteit, 7-6-2010 (vindplaats:: <http://tinyurl.com/zhavfyr>)

Naar een 'raadsakkoord'?

De CU/SGP-fractie heeft aangegeven zich formeel niet meer gebonden te achten aan het coalitieakkoord, en dat geldt uiteraard ook voor partijen die geen onderdeel uitmaken van de coalitie. Die geven aan dat het coalitieakkoord wat hen betreft van tafel moet. De CU/SGP-fractie heeft aangegeven zich wel gebonden te achten aan de begroting 2017, maar dat zij daar in ieder geval een uitzondering op maken als het gaat om het crematorium. De CDA-fractie heeft weliswaar ingestemd met de begroting 2017, maar heeft in een stemverklaring laten weten dat zij de begroting op een aantal onderdelen niet steunt. De fracties Inwonersbelangen en LijstvanDerDoes achten zich niet gebonden aan de begroting 2017 en hebben daar ook niet mee ingestemd.

De overgebleven coalitiepartijen hebben uitgesproken zich nog steeds gebonden te achten aan het coalitieakkoord. Dit geldt ook voor de wethouders, die het coalitieakkoord en het daarop gebaseerde collegeprogramma als leidend ervaren.

Om van bestuurlijke stabiliteit te kunnen spreken moet een bestuur zich vooraf verzekerd weten van voldoende steun (uiteraard onder voorwaarden). Die steun is er op dit moment niet. Die conclusie steunt op de constatering dat de begroting 2017 niet expliciet en in zijn geheel door een meerderheid in de raad wordt gesteund, en dat het bestaande coalitieakkoord ook niet meer op steun van een meerderheid van de raad kan rekenen. Een en ander betekent dat daar waar het college zich begeeft binnen de kaders van de begroting 2017, het college zich nog steeds niet van voldoende steun verzekerd weet binnen de raad. De instabiliteit wordt nog groter als er sprake is van afwijkingen ten opzichte van de begroting, als voorstellen worden gedaan vanuit de raad of vanuit het college die daarvan afwijken, en als het gaat om de meerjarenbegroting 2018. Gelet hierop kom ik tot de conclusie dat bestuurlijke stabiliteit op deze wijze onvoldoende is gewaarborgd. Met andere woorden: het risico is te groot dat ergens in de periode tot aan maart 2018, een of meer van de coalitiepartijen tot de conclusie komen dat zij geen bestuurlijke verantwoordelijkheid willen dragen voor een raadsbesluit.

Om die reden adviseer ik om voor een constructie te kiezen waarbij het huidige coalitieakkoord blijft bestaan, maar waarbij controversiële punten eruit worden gelicht en van een nadere (proces)afspraken worden voorzien, voorafgaand aan deze laatste periode af te stemmen in de raad. Ook kunnen significante beleidswijzigingen niet aan de orde zijn. Door deze route te kiezen ontstaat een constructie die veel weg heeft van een raadsakkoord. Daarmee is de kans het grootst dat de bereidheid om bestuurlijke verantwoordelijkheid te dragen enerzijds, in overeenstemming wordt gebracht met de bereidheid om een minderheidscollege te gedogen anderzijds. En zo kan de raad een gezamenlijke doelstelling realiseren, namelijk bestuurlijke stabiliteit tot aan 2018.

IX. Positie wethouder De Weger

Alle fracties geven aan vertrouwen te hebben in wethouder De Weger. Zijn toekomst als wethouder van de gemeente Woerden wordt dan ook niet bepaald door de vraag of hij vertrouwen geniet of niet. Alle fracties geven aan dat het de vraag is of het logisch is – als de CU/SGP geen deel meer uitmaakt van de coalitie – dat hij als wethouder nog wel zitting zou hebben in het college. Het verschil met deelnemen aan een coalitie wordt dan wel bijzonder dun. Gesteld wordt dat dit in eerste instantie aan de fractie CU/SGP is om dat uit te leggen aan haar

achterban, maar in tweede instantie is dit ook iets wat de politiek als geheel moet kunnen uitleggen. In dat verband zijn twee soorten argumenten genoemd.

Diverse fracties geven aan dat het in het belang van de inwoners is dat op bepaalde dossiers de bestuurlijke continuïteit en de voortgang wordt gewaarborgd. Een beleidsterrein dat daarbij wordt genoemd is IBOR. Twee jaar geleden is in een rapport onder meer geconstateerd dat het onderhoud van de openbare ruimte heeft geleden onder bestuurswisselingen en wisselingen in de ambtelijke aansturing. In dat licht bezien zou het aanblijven van wethouder De Weger op dit terrein in het belang van de inwoners kunnen zijn.

Een ander beleidsterrein dat wordt genoemd is het dossier statushouders/vluchtelingen. Diverse fracties beschouwen dit als een (maatschappelijk) gevoelig dossier waarvan het wenselijk zou zijn dat wethouder De Weger hierin voor continuïteit zou zorgen.

De fractie LijstvanderDoes heeft aangegeven dat het, gelet op het geringe verschil tussen wachtgeld en salaris voor een jaar, om die reden in het belang van inwoners kan zijn om wethouder De Weger onderdeel te laten blijven uitmaken van het college. Overigens concludeert ook LijstvanderDoes dat de positie onhoudbaar is.

De fractie Inwonersbelangen heeft aangegeven dat er sowieso geen sprake zijn van een voortduring van het wethouderschap van de heer De Weger, aangezien hij niemand vertegenwoordigt en zij per definitie tegen een vijfde wethouder zijn.

Wethouder De Weger zelf heeft aangegeven in beginsel graag wethouder te blijven. Een verzoek daartoe vanuit de coalitiepartijen (maar bij voorkeur meerdere partijen), zou hij op zichzelf beschouwd positief beantwoorden. Zijn besluit hangt echter af van de vraag of de CU/SGP-fractie dat zou steunen of niet. De CU/SGP-fractie heeft aangegeven het weliswaar van belang te vinden dat er op bepaalde dossiers in de portefeuille van wethouder De Weger sprake is van bestuurlijke continuïteit, maar dat voor hen voorop staat de vraag of zij geloofwaardig zijn richting hun eigen achterban. Gelet op het feit dat de CU/SGP geen ruimte heeft gezien voor het lijmen van de breuk, en gelet op de breed gedeelde reacties in de raad, kom ik tot de conclusie dat er helaas geen ruimte is voor wethouder De Weger om in de voorgestelde constructie als wethouder te blijven functioneren.

X. Advies

Gelet op het voorgaande adviseer ik de raad om het volgende te besluiten:

- 1) D66 zal met de resterende coalitiefracties een voorstel uitwerken voor de punten waarop kan worden afgeweken van het coalitieakkoord, zodat duidelijk wordt onder welke voorwaarden zij bestuursverantwoordelijkheid willen dragen.
- 2) Dit voorstel zal worden besproken met de overige fracties, en uiterlijk in de raadsvergadering van februari wordt een definitief voorstel vastgesteld. Indien dat niet het geval is, zal er alsnog een nieuwe coalitie moeten worden gevormd.
- 3) In de tussenliggende periode vervullen de in functie zijnde collegeleden zoals te doen gebruikelijk hun rol.

Heerd Jan Hoogeveen, fractievoorzitter D66
19 januari 2017

Bijlagen: gespreksverslagen en standpunt D66

Verslag gesprek CU/SGP

Aanwezig:

Simon Brouwer, Henk van Dam (deels), Tymon de Weger
George Becht, Hans Haring, Heerd Jan Hoogeveen

Datum: 9 januari 2017

Terugkijkend

De fractie heeft gedurende 2016 altijd vertrouwen gehad in een goede afloop, vanwege signalen van de coalitiepartners over het onderwerp zondagsopenstelling. Na publicatie van het rapport begreep CU/SGP wel dat de inhoud van het rapport het uiteindelijk moeilijk maakte. CU/SGP ziet dat er een onverenigbaarheid ontstaan was tussen de concrete afspraak in het coalitieakkoord over de zondagsopenstelling, en het rapport wat uitgebracht is. De CU/SGP-fractie vraagt zich af of we niet te veel vragen van inwoners als het gaat om participatie. De discussie over verkeersvisie en zondagsopenstelling liepen bijvoorbeeld parallel met het onderzoek rondom zondagsopenstelling, waardoor de druk op de coalitie extra werd vergroot. Het besluit zelf op 21 december was uiteindelijk wel emotioneel, maar het wordt wel ervaren dat de discussie en de breuk in goede verstandhouding is afgewikkeld, vooral ook omdat er over en weer begrip is voor elkaars standpunt. De CU/SGP-fractie heeft veel positieve reacties gekregen vanuit hun achterban over hun besluit om uit de coalitie te treden.

Naar voren kijkend

Wat de CU/SGP-fractie betreft is het coalitieakkoord nu als geheel van tafel. De fractie staat wel achter de huidige meerjarenbegroting. Als het gaat om de toekomst van het bestuur tot aan 2018, heeft het de voorkeur van de CU/SGP-fractie dat er een meerderheidscoalitie is. De CU/SGP-fractie vindt dat het oplossen van de huidige situatie een verantwoordelijkheid is van de gehele raad. CU/SGP wil wel meedoen in een nieuwe coalitie en zo haar verantwoordelijkheid nemen, maar niet meer als voortzetting van de bestaande coalitie. *Next best* is een 'zakenkabinet'.

Als het gaat om de bestuurlijke kant, ziet CU/SGP dat er met name op het dossier van IBOR stabiliteit van belang is. Dat zou pleiten voor een aanblijven van wethouder De Weger. Als een dergelijk verzoek vanuit tenminste de overgebleven coalitiepartijen zou worden gedaan, zou wethouder De Weger zelf dat in overweging willen nemen. Daarbij is voor hem het oordeel van zijn fractie daarover cruciaal. De CU/SGP-fractie heeft hier niet op voorhand een antwoord op, maar merkt op dat de eigen geloofwaardigheid voorop staat en dat er daarom een brede steun in de raad moet zijn. De inschatting van CU/SGP is echter dat deze er niet is. De heer Haring merkt op dit punt op dat een dergelijk verzoek aan alle 5 de wethouders zou moeten worden gedaan, omdat deze situatie uiteindelijk het hele college betreft. Deze opvatting wordt gedeeld door wethouder De Weger en de CU/SGP-fractie.

Verslag gesprek STERK Woerden

Aanwezig:

Elias Bom, Margot Stolk
George Becht, Hans Haring, Heerd Jan Hoogeveen

Datum: 9 januari 2017

Terugkijkend

De fractie van STERK Woerden benadrukt dat het de 4 coalitiepartijen zijn die een coalitieafspraken hebben geschonden. Dit mag zeker geen precedent worden en credits voor de CU/SGP-fractie zijn op zijn plaats. Tegelijkertijd acht STERK Woerden het onvermijdelijk dat het rapport leidde tot het besluit zoals dat op 21 december is genomen, ook in het licht van de wijze waarop deze coalitie ook wil werken. STERK Woerden vraagt zich ook af of een coalitieakkoord dat voor 4 jaar wordt afgesloten, wel werkbaar is in de huidige samenleving. Een raadsbreed akkoord zou wellicht beter kunnen werken in de toekomst.

Naar voren kijkend

STERK Woerden acht zich gebonden aan het coalitieakkoord en heeft er een voorkeur voor om, als dat mogelijk is, met CU/SGP in gesprek te gaan over continuering van de samenwerking. STERK Woerden merkt daarbij op dat alle wethouders het vertrouwen hebben van de raad. Ook in de huidige situatie ligt er onverminderd een opdracht aan de CU/SGP om bestuurlijke verantwoordelijkheid te nemen. STERK Woerden meent wel dat voortzetting van de bestaande coalitie alleen kan als aan het huidige coalitieakkoord inhoudelijke wijzigingen worden aangebracht. Wat STERK Woerden betreft, wordt de tijd voor dit proces genomen (ca. eind februari definitief duidelijkheid).

Als er een minderheidscoalitie verder moet gaan, heeft het in ieder geval de voorkeur van STERK Woerden dat wethouder De Weger aanblijft. Dat lijkt STERK Woerden stabielere dan zonder wethouder De Weger. Anderzijds levert een dergelijke opzet een extra impuls voor de open bestuurscultuur op. Het opzetten van een samenwerking met een of meer van de andere fracties in de raad ziet STERK Woerden niet op voorhand leiden tot een stabiele coalitie. Daarbij refereert STERK Woerden er met name aan dat het CDA direct de confrontatie zoekt over de Westelijke Randweg met D66 en Progressief Woerden, in plaats van verbinding te zoeken op onderwerpen waar partijen het wellicht wél over eens kunnen worden. STERK Woerden concludeert daaruit dat het CDA niet wil denken over een vorm van samenwerking (gedoogsteun).

Verslag gesprek Progressief Woerden

Aanwezig:

Marieke van Noort, Yolan Koster
George Becht, Hans Haring, Heerd Jan Hoogeveen

Datum: 11 januari 2017

Terugkijkend

De fractie van Progressief Woerden ziet terugkijkend op het proces rondom de zondagsopenstelling richting het besluit van 21 december een traject waarin binnen de coalitie, ondanks de ontstane situatie, met respect voor elkaars mening is gehandeld. 'Een crisis die niet direct als crisis aanvoelt'. Binnen het onderwerp voelde Progressief Woerden inhoudelijk de tegenstrijdigheid in het coalitieakkoord met aan de ene kant de afspraak over de zondagsopenstelling, en aan de andere kant het stimuleren van burgerparticipatie. Daar waar vanaf begin vorig jaar de druk door de fracties van D66 en de VVD terecht werd opgevoerd, was het besluit voor het onderzoek cruciaal in de uiteindelijke besluitvorming en voor de nu ontstane situatie.

Naar voren kijkend

Het primaire uitgangspunt van Progressief Woerden is dat het coalitieakkoord uitgevoerd wordt. Daarom spreekt PW als eerste voorkeur uit, indien mogelijk, met CU/SGP in gesprek te gaan over continuering van de samenwerking. Als er een minderheidscoalitie verder moet gaan, neigt Progressief Woerden naar een college zonder wethouder De Weger, omdat dat maatschappelijk moeilijk uit te leggen is. Helemaal onbespreekbaar is het echter niet, want Progressief Woerden is niet blind voor de tegenargumenten die kunnen liggen in continuïteit op de dossiers statushouders/vluchtelingen en IBOR. Dit moet bij alle betrokken partijen echter ook zo gevoeld worden.

Het vormen van een nieuwe coalitie voldoet niet aan de primaire wens van het uit blijven voeren van het huidig coalitieakkoord. Daarbij ziet de fractie dat het CDA direct de confrontatie zoekt over de Westelijke Randweg, hetgeen voor Progressief Woerden onbespreekbaar is.

Verslag gesprek Inwonersbelangen

Aanwezig:

Theo Peters, Hendrie van Assem
George Becht, Heerd Jan Hoogeveen

Datum: 13 januari 2017

Terugkijkend

Inwonersbelangen vond de zondagsopening geen erg hard punt, maar dat werd het in de afgelopen jaren wel door de veranderende omstandigheden. De uitslag op 21 december vond de fractie dan ook positief, hierbij had het gepast om gezamenlijk het voorstel te concretiseren.

Naar voren kijkend

Rust in het bestuur is voor Inwonersbelangen het belangrijkste. Zij kiest ook voor dertien maanden dualistisch optreden van de raad, van belang is dan dat het coalitieakkoord van Inwonersbelangen van tafel gaat. De fractie Inwonersbelangen voelt zich niet gebonden aan de begroting 2017 en sluit niet uit dat zij indien nodig voorstellen zullen doen die daarvan afwijken. Zij vinden ook dat hun tegenbegroting laat zien dat er verschillen zijn door het maken van andere keuzes.

De positie van wethouder De Weger is onhoudbaar want hij vertegenwoordigt niemand meer. Inwonersbelangen vindt dat er sowieso 1 wethouder minder had moeten zijn. Enige andere optie dan een minderheidscollege is een nieuwe coalitie.

Inhoud

De verkeersvisie moet doorgaan, want die is wezenlijk. De maatregelen Boerendijk/Rembrandtlaan mogen niet worden uitgevoerd. Alleen dan is gedogen van een minderheidscoalitie voor Inwonersbelangen een optie. Het standpunt van Inwonersbelangen over de Westelijke Randweg verandert overigens niet, want die staat in het verkiezingsprogramma.

Verslag gesprek VVD

Aanwezig:

Ivo ten Hagen, Reem Bakker, Stefan van Hameren
George Becht, Hans Haring, Heerd Jan Hoogeveen

Datum: 13 januari 2017

Terugkijkend

De VVD vindt, terugkijkend, dat de motie die opriep tot onderzoek, het begin van het einde was. De CU/SGP-fractie tolereerde dat het onderzoek werd gehouden. De VVD hield er rekening mee dat de uitslag niet heel duidelijk zou zijn. De VVD had met de CU/SGP willen spreken over een compromis, en verwachtte dat dat mogelijk was omdat de VVD-fractie zelf bijvoorbeeld in de vorige periode (met CU/SGP) een OZB-verhoging had geaccepteerd vanwege veranderende omstandigheden.

Naar voren kijkend

De VVD ziet steeds meer de voordelen van de nieuwe bestuurscultuur en verwacht dat coalitieakkoorden dunner en dunner zullen worden.

Voor de periode tot 2018 staat wat de VVD betreft een stabiel stadsbestuur voorop. Dat betekent geen grote wijzigingen aanbrengen. Het coalitieakkoord kan in stand blijven wat de VVD betreft. Als lijmen niet mogelijk is, ligt wat de VVD betreft een minderheidscoalitie met gedoogsteun voor de hand.

De VVD zou een aanblijven van wethouder De Weger vanuit het oogpunt van een stabiel stadsbestuur een wonderlijke maar werkbare constructie vinden, maar ook zinvol vanwege continuïteit op belangrijke dossiers zoals statushouders en IBOR. Dat vereist wel steun van de CU/SGP fractie voor alle wethouders inclusief wethouder De Weger en wethouder De Weger moet uitspreken zelf ook met enthousiasme verder te willen.

Verslag gesprek CDA

Aanwezig:

Job van Meijeren, Arjan Noorthoek
George Becht, Heerd Jan Hoogeveen

Datum: 14 januari 2017

Terugkijkend

De ontwikkelingen op het onderdeel zondagsopenstelling de laatste jaren, leidden ook voor het CDA tot de conclusie dat er een tegenstelling was ontstaan in de afspraken die in 2014 waren gemaakt. Los daarvan ziet het CDA nog problemen als het gaat om bestuurlijke openheid. Alleen CU/SGP en D66 doen daar echt iets aan, de coalitie als geheel nog te weinig.

Naar voren kijkend

Het coalitieakkoord moet wat het CDA betreft aan de kant. Er ligt wel een begroting voor 2017 waar het CDA vóór heeft gestemd, maar het CDA heeft in een stemverklaring aangegeven zich niet op alle onderdelen gebonden te achten aan de begroting. Dat is niet veranderd. Controversiële onderwerpen moeten worden geïnventariseerd en voorzien van procesafspraken. Uitvoering kan dan in overleg na de verkiezingen. Voor het CDA zijn het Sociaal Domein, woningbouw/het huisvesten van statushouders en de verkeersvisie/Westelijke Randweg daarbij belangrijke onderwerpen waar vervolgsafspraken over moeten worden gemaakt.

Verder moet er geen nieuw beleid worden geïnitieerd. Een en ander moet bij voorkeur raadsbreed worden geaccordeerd, zodat er een minderheidscollege op een 'zakelijke manier' aan de slag kan en we kunnen oefenen met 'het Leids model'.

Het CDA ziet de bestuurlijke kwaliteiten van wethouder De Weger en zijn belangrijke rol in dossiers als gaswinning, IBOR, vluchtelingen en duurzaamheid. Het CDA ziet echter geen ruimte voor hem om wethouder te blijven in Woerden. Gezien de ontstane politieke situatie moeten de CU/SGP en de heer De Weger consequenties trekken uit het breken met de coalitie.

Verslag gesprek LijstvanderDoes

Aanwezig:

Arthur Bolderdijk, Jaap van der Does
George Becht, Heerd Jan Hoogeveen

Datum: 14 januari 2017

Terugkijkend

De ontwikkelingen op het onderdeel zondagsopenstelling de laatste jaren maakten LijstvanderDoes wel duidelijk dat de afspraak in het coalitieakkoord onhoudbaar was – een afspraak die sowieso niet gemaakt had moeten worden wat LijstvanderDoes betreft. LijstvanderDoes is tevreden met het eindresultaat.

Naar voren kijkend

Het coalitieakkoord moet van tafel wat LvdD betreft. Er ligt wel een begroting voor 2017, maar daar acht LvdD zich niet aan gebonden. Er moet een minderheidscollege verder gaan dat dual verder gaat. Dat vraagt meer van wethouders, maar is wel een goede oefening voor de toekomst. Als uit de raad voorstellen komen waar een collegepartij of een wethouder geen verantwoordelijkheid voor wil nemen, dan is dat jammer. Onderwerpen die LijstvanderDoes van belang vindt zijn de Westelijke Randweg en het stoppen met de verbetermaatregelen Hoge Rijndijk/Boerendijk. Bij dit controversiële onderwerp spreekt LvdD enige bereidheid uit dit onderwerp verder te bespreken en mogelijk te voorzien van procesafspraken.

Wethouder De Weger zou moeten stoppen, nu de CU/SGP-fractie uit de coalitie is gestapt. Anderzijds is het verschil tussen wachtgeld en salaris dusdanig klein dat het misschien interessanter is als hij zijn taken zou blijven vervullen, maar al met al is zijn positie politiek gezien onhoudbaar geworden.

Standpunt D66

Terugkijkend

Wat D66 betreft is er gaandeweg een tegenstelling ontstaan in het coalitieakkoord. De concrete afspraak over de zondagsopenstelling hield niet meer gelijke tred met de ontwikkeling in de maatschappij die door het rapport naar voren werd gebracht met onderbouwing van de economische effecten. De gesprekken met CU/SGP hierover zijn langdurig gevoerd, maar hebben helaas geen effect gehad. De uiteindelijke besluitvorming is wel in goede verstandhouding tot stand gekomen, ondanks de verschillen van inzicht.

Naar voren kijkend

D66 heeft een voorkeur voor het weer bijeen brengen van de coalitie. Die heeft op veel terreinen een goede stap voorwaarts gemaakt. Van inhoudelijke onderwerpen zoals economie, onderwijs en duurzaamheid, tot aan een veel vaker en intensiever betrekken van inwoners bij besluitvorming. Als lijmen niet mogelijk is, ligt het vormen van een minderheidscollege voor de hand gelet op de korte periode tot aan de volgende verkiezingen. Bestuurlijke stabiliteit staat daar wel bij voorop: D66 wil zeker niet voor alles bestuursverantwoordelijkheid dragen.

Wat wethouder De Weger betreft ziet D66 heel pragmatisch dat er inhoudelijke argumenten zijn om hem te behouden, maar zal het politiek moeilijk zijn om dat uit te leggen. Aan het vertrouwen in de wethouder ligt het in ieder geval niet.